

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ
УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра сучасної та бальної хореографії

КЗВ: ПІДТРИМКА У СУЧАСНОМУ ТАНЦІ

Програма та навчально-методичні матеріали дисципліни
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 024 Хореографія
освітньої програми Сучасна хореографія

Харків, 2024

УДК 793.322-047.44(073)
П32

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
 (протокол № 6 від 27.11.2024 р.)

Рецензенти:

Ольга ХЕНДРИК, кандидат педагогічних наук, доцент сучасної та бальної хореографії факультету хореографічного мистецтва ХДАК, доцент, гарант ОПП Сучасна хореографія

Катерина БОРТНИК, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри народної хореографії факультету хореографічного мистецтва ХДАК.

Укладач:

Євгенія ЯНИНА-ЛЕДОВСЬКА – доцент кафедри сучасної та бальної хореографії.

П32
КЗВ: Підтримка у сучасному танці : програма та навч.-метод. матеріали для здобувачів вищої освіти першого (бакалавр.) рівня, спец. 024 «Хореографія», освітньої програми «Сучасна хореографія» / М-во культури та стратег. комунікацій, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. сучасної та бальної хореографії ; уклад. Є. В. Янина-Ледовська. Харків: ХДАК, 2024. 23 с.

Навчальна дисципліна: «Підтримка у сучасному танці» знайомить з знайомить з історією розвитку «contempogary dance» і «партнерінга» як його складової частини, особливостями підтримок класичного і сучасного танцю та відмінностями між ними, сприяє формуванню взаємодії в тілесному контакті, роботи з партнером та з усвідомленням свого тіла, виконанню підтримок в різних рівнях та динаміці, максимально використовуючи простір, самостійному створенню танцювальних комбінацій у техніці партнерінга; має зв'язки з курсами «Сучасний танець та методика його викладання», «Імпровізація», «Класичний танець та методика його викладання», «Мистецтво балетмейстера», «Зразки сучасної хореографії», «Хореографічний ансамбл».

УДК 793.322-047.44(042.4)

КЗВ: ПІДТРИМКА У СУЧАСНОМУ ТАНЦІ

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	галузь знань 02 Культура і мистецтво	Вибіркова	
Загальна кількість годин 90	спеціальність 024 Хореографія освітня програма Сучасна хореографія	Рік підготовки: 4-й	4-й
		Семестр	
		8-й	8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 2 год.; самостійної роботи: 4 год.	Ступінь бакалавр	Практичні 4 год.	2 год.
		Індивідуальні заняття 26 год.	10 год.
		Самостійна робота --	--
		Вид контролю 60 год.	78 год.
		іспит	
		8 сем.	8 сем.

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 30/60

для заочної форми навчання — 12/78

ІІ. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – ознайомити з принципами роботи з підтримками в парі і в групах; навчити відчувати своє тіло і тіло партнера, розміщуючи роботу у просторі і створюючи різну ритмічну основу, а також зі способами взаємодії, на основі яких можливе створення танцювальних комбінацій та номерів в парі або групі.

Завдання навчальної дисципліни:

- знайомство студентів з історією розвитку сучасного танцю «contemporary dance» і «партнерінга» як його складової частини. Порівняти підтримки класичного танцю і сучасного, знайти різницю підходів.

- оволодіння навичками взаємодії в тілесному контакті
- оволодіння практичними навичками роботи з вагою партнера і балансом
  - оволодіння базовими підтримками на різних рівнях
  - оволодіння навичкою швидкої реакції і уважністю до дій партнера нарівні з уважністю до свого тіла.
- вміння працювати в різній динаміці, максимально використовуючи простір.
- здобуття теоретичних і практичних знань та навичок по створенню та проведенню уроків з підтримками сучасного танцю.
- вміння створювати власні танцювальні комбінації у техніці партнерінга.

ІІІ. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- **Спеціальні компетентності:**

СК03. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

СК11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

СК16. Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і доброчинних взаємовідносин у сфері виробничої діяльності.

- **Програмні результати навчання:**

ПР08. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифіковати види, напрями, стилі хореографії.

ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПР11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПР15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

ПР16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПР20. Вдосконаловати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

ПР21. Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.

ПР22. Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проекту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.

Передумови для вивчення

Засвоєнню дисципліни передує опанування таких дисциплін, як «Сучасний танець та методика його викладання», «Імпровізація», «Класичний танець та методика його викладання», «Зразки сучасної хореографії», «Хореографічний ансамбль».

Критерієм засвоєння теоретичного та практичного матеріалу дисципліни КЗВ: «Підтримка у сучасному танці» можна вважати досягнення мінімального порогового рівня у 60 балів.

Форми та методи навчання

Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи.

Види: лекції, практичні заняття, самостійні заняття.

Методи: словесні (розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації.

Засоби оцінювання

та методи демонстрування результатів навчання

- усні та письмові опитування;
- оцінювання роботи на здобувачів вищої освіти практичних заняттях;
- перевірка виконання завдань самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

IV. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна складається з 4 розділів, які містять 9 тем, зв'язаних між собою змістовними складовими.

РОЗДІЛ 1. ПІДТРИМКА У СУЧАСНОМУ ТАНЦІ, «ПАРТНЕРИНГ» ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА «CONTEMPORARY DANCE»

Тема 1. Виникнення і розвиток контактної імпровізації, основні принципи.

Тема 2. Поняття «партнерінгу» та специфіка підтримок в contemporarydance.

РОЗДІЛ 2. РОБОТА З ВАГОЮ ТІЛА

Тема 3. Дослідження власної ваги.

Тема 4. Дослідження ваги партнера.

РОЗДІЛ 3. ВЗАЄМОДІЯ ЧЕРЕЗ ДОТИК. РІЗНІ ЯКОСТІ ТОРКАННЯ. РОЛІ ПРИ ВЗАЄМОДІЇ

Тема 5. Різні принципи взаємодії.

Тема 6. Ведучий - ведений.

РОЗДІЛ 4. КОМПЛЕКС ВПРАВ ДЛЯ РОБОТИ З ПІДТРИМКАМИ НА НИЖНЬОМУ, СЕРЕДНЬОМУ І ВЕРХНЬОМУ РІВНЯХ

Тема 7. «Нижній столик». «Середній столик».

Тема 8. Падіння і підхоплення.

Тема 9. «Верхній столик». Підтримки в групі.

V. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин													
	дenna форма							Заочна форма						
	усьо го	у тому числі						усьо го	у тому числі					
		л	п	с	інд	с.р.	л	п	с	інд	с.р.			
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Розділ 1. Підтримка у сучасному танці, «партнерінг» як складова частина «contemporarydance»														
Тема 1. Виникнення і розвиток контактної імпровізації, основні принципи	6	2					4	6	1				5	
Тема 2. Поняття «партнерінгу» та специфіка підтримок в contemporarydance	6	2					4	6	1				5	

Разом за розділом 1	12	4			8	12	2				10
Розділ 2. Робота з вагою тіла											
Тема 3. Дослідження власної ваги	6		2		4	7		0,5			6,5
Тема 4. Дослідження ваги партнера	6		4		8	7		1,5			5,5
Разом за розділом 2	12		6		12	14		2			12
Розділ 3. Взаємодія через дотик. Різні якості торкання. Ролі при взаємодії.											
Тема 5. Різni принципи взаємодiї	12		4		8	13		1,5			11,5
Тема 6. Ведучий - ведений	6		2		4	7		0,5			6,5
Разом за розділом 3	18		6		12	20		2			18
Розділ 4. Комплекс вправ для роботи з пiдтримками на нижньому, середньому i верхньому рiвнях											
Тема 7. «Нижнiй столик». «Середнiй столик»	12		4		8	13		2			11
Тема 8. Падiння i пiдхоплення	6		2		4	7		1			6
Тема 9. «Верхнiй столик». Пiдтримки в групi.	24		8		16	24		3			21
Разом за роздiлом 4	42		14		28	44		6			38
Усього годин	90	4	26		60	90	2	10			78

VI. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. ПІДТРИМКА У СУЧАСНОМУ ТАНЦІ, «ПАРТНЕРИНГ» ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА «CONTEMPORARY DANCE»

Тема 1. Виникнення і розвиток контактної імпровізації, основні принципи.

Поняття «контактної імпровізації». Джерела виникнення контактної імпровізації. Стів Пекстон – засновник контактної імпровізації. Принципи роботи, які використовуються в контактній імпровізації, зокрема підтримках.

Тема 2. Поняття «партнерінгу» та специфіка підтримок в contemporarydance.

Специфіка партнерінгу. Аналіз і порівняння принципів підтримок в класичному танці та в contemporarydance. Техніка безпеки при розучуванні і виконанні підтримок.

РОЗДІЛ 2. РОБОТА З ВАГОЮ ТІЛА

Тема 3. Дослідження власної ваги.

«Bodywork» – вправи для розслаблення і знаходження свого центру, а також знаходження потрібної тілесної якості руху. Розслаблення, вивільнення, перенесення ваги. Робота з центром свого тіла. Розподіл ваги між опорою і напрямком.

Тема 4. Дослідження ваги партнера.

Часткове віddання ваги на партнера. Розміщення свого центру над центром партнера. Розподіл своєї ваги між підлогою і опорою – партнером.

РОЗДІЛ 3. ВЗАЄМОДІЯ ЧЕРЕЗ ДОТИК. РІЗНІ ЯКОСТІ ТОРКАННЯ. РОЛІ ПРИ ВЗАЄМОДІЇ

Тема 5. Різні принципи взаємодії.

Імпульси, упор – відтяжка, натяг – інерція, притягання – відштовхування, пропускання руху через тіло, створювання опору назустріч.

Тема 6. Ведучий - ведений.

Точка дотику, ведення і слухання. Перехват ініціативи. Пере направлення руху.

РОЗДІЛ 4. КОМПЛЕКС ВПРАВ ДЛЯ РОБОТИ З ПІДТРИМКАМИ НА НИЖНЬОМУ, СЕРЕДНЬОМУ І ВЕРХНЬОМУ РІВНЯХ

Тема 7. «Нижній столик». «Середній столик».

Перенесення своєї ваги на партнера повністю, розміщуючи центр над центром. Заходи та виходи з підтримок. Спіралі. Розучування танцювальних комбінацій в техніці партнеринга.

Тема 8. Падіння і підхоплення.

Відпускання своєї ваги в підлогу з різною динамікою, знаходячи м'який і безпечний спуск на підлогу. Виходи з нижнього рівня. Використання падінь в підтримках.

Тема 9. «Верхній столик». Підтримки в групі.

Верхній столик, розміщення центру на плече. Робота з увагою і відчуттям дії всієї групи. Взаємодія групи з окремим виконавцем або дуетом. Підтримки в танцювальних тріо і квартетах. Використання підтримок в танцювальному перформансі. Створення студентами танцювальних етюдів за принципами партнерингу.

VII. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

РОЗДІЛ 2. Робота з вагою тіла

Практичне заняття № 1 (заочна форма навчання – №1)

Тема 3. Дослідження власної ваги.

Мета вивчення: усвідомлення перенесення ваги свого тіла.

Література: 2, 5, 8, 10, 11.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Переміщення по підлозі з перенесенням ваги, часткової та повної віддачі ваги в підлогу.

Завдання 2. Будування опори, перенесення ваги з опори на опору, вивільнення опори, роняючи вагу в підлогу.

Практичне заняття № 2-3 (зфн – №1)

Тема: Дослідження ваги партнера.

Мета вивчення: Навчитися правильно і безпечно приймати вагу партнера.

Література: 2, 5, 8, 10, 11.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Закріплення матеріалу попередніх занять.

Завдання 2. Часткове прийняття ваги партнера, спираючись і відтягуючись.

Завдання 3. Прийняття ваги партнера, стоячи і без динаміки.

РОЗДІЛ 3. Взаємодія через дотик. Різні якості торкання.

Ролі при взаємодії

Практичне заняття № 4-5 (зфн – №2)

Тема: Різні принципи взаємодії.

Мета вивчення: Оволодіння різними способами взаємодії для гарного почуття партнера.

Література: 2, 5, 8, 10, 11.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Закріплення матеріалу попередніх занять.

Завдання 2. Імпульси та інерція.

Завдання 3. Переміщення точки контакту.

Практичне заняття № 6 (зфн – №2)

Тема: Ведучий - ведений.

Мета вивчення: Вміння брати ініціативу і відгукатися на ініціативу партнера.

Література: 2, 5, 8, 10, 11

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Закріplення матеріалу попередніх занять.

Завдання 2. Переміщення партнера по простору з різними точками контакту.

Завдання 3. Перехоплення ініціативи.

РОЗДІЛ 4. Комплекс вправ для роботи з підтримками на нижньому, середньому і верхньому рівнях

Практичне заняття № 7-8 (зфн – №3)

Тема: «Нижній столик». «Середній столик».

Мета вивчення: Вміння правильно заходити і приймати на підтримки в нижньому рівні.

Література: 2, 5, 6, 8, 9 10, 11.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Закріplення матеріалу попередніх занять.

Завдання 2. Розучування підтримок на «нижньому столику».

Завдання 3. Розучування підтримок на «середньому столику».

Завдання 4. Розучування прийомів заходів та виходів з підтримок.

Завдання 5. Робота над спіралями.

Завдання 6. Розучування танцювальних комбінацій в техніці партнерінга.

Практичне заняття № 9(зфн. – №4)**Тема:** Падіння і підхоплення.**Мета вивчення:** Вміти безпечно падати, а також ловити вагу партнера**Література:** 2, 5, 8, 10, 11.**Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу**

1. Самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Хід практичної роботи**Завдання 1.** Закріплення матеріалу попередніх занять.**Завдання 2.** Падіння в підлогу зі статичного положення, а також в динаміці.**Завдання 3.** Прийом падаючого партнера і амортизація його падіння або перенаправлення його руху.**Завдання 4.** Робота над прийомами виходів з нижнього рівня.**Практичне заняття № 10-13 (зфн – №4-5)****Тема:** «Верхній столик». Підтримки в групі.**Мета вивчення:** Володіння підтримками на верхньому рівні.

Групові підтримки

Література: 2, 5, 6, 8, 9 10, 11, 15, 17.**Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу**

1. Самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Хід практичної роботи**Завдання 1.** Закріплення матеріалу попередніх занять.**Завдання 2.** Розучування підтримок на «верхньому столику».**Завдання 3.** Групові підтримки.**Завдання 4.** Робота з увагою і відчуттям дії всієї групи.**Завдання 5.** Робота над взаємодією групи з окремим виконавцем або дуетом.**Завдання 6.** Робота над підтримками в танцювальних тріо і квартетах.**Завдання 7.** Робота над танцювальним перформансом з використанням різних видів підтримок та принципів взаємодії.

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ

РОЗДІЛ 1. Підтримка у сучасному танці, «партнерінг» як складова частина «contemporarydance»

Самостійне заняття № 1-2 (зфн. – №1-3)

Тема 1. Виникнення і розвиток контактної імпровізації, основні принципи.

Мета вивчення: визначення цілі та завдань курсу КЗВ: «Підтримка у сучасному танці», знайомство з методикою.

Література: 1, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 21, 22, 23.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Самостійне вивчення лекційного матеріалу.

Завдання

1. Вивчити специфіку поняття «контактна імпровізація».
2. Вивчити джерела виникнення контактної імпровізації.
3. Охарактеризувати внесок Стіва Пекстона у розвиток контактної імпровізації.
4. Запам'ятати принципи роботи, які використовуються в контактній імпровізації, зокрема підтримках.

Самостійне заняття № 3-4 (зфн – №3-5)

Тема 2. Поняття «партнерінгу» та спеціфіка підтримок в contemporarydance.

Мета вивчення: знайомство з хореографами, які працюють в цій техніці, розуміння специфіки та сфери застосування.

Література: 1, 2, 4, 6, 7, 11, 12, 15, 17, 18, 19, 23, 26.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Самостійне вивчення лекційного матеріалу.

Завдання

1. Вивчити особливості партнерінгу.
2. Вивчити принципи підтримок в класичному танці та в contemporarydance.
3. Вивчити правила запобігання травматизму при розучуванні і виконанні підтримок.

РОЗДІЛ 2. Робота з вагою тіла

Самостійне заняття № 5-6 (зфн – №6-9)

Тема 3. Дослідження власної ваги.

Мета вивчення: усвідомлення перенесення ваги свого тіла.

Література: 2, 5, 8, 10, 11.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Завдання

1. Вивчити вправи для розслаблення і знаходження свого центру, а також знаходження потрібної тілесної якості руху.

2. Опанувати специфіку розслаблення, вивільнення, перенесення ваги.

3. Опанувати специфіку роботи з центром свого тіла.

4. Опанувати специфіку розподілу ваги між опорою і напрямком.

Самостійне заняття № 7-10 (зфн – №9-11)

Тема 4. Дослідження ваги партнера.

Мета вивчення: Навчитися правильно і безпечно приймати вагу партнера.

Література: 2, 5, 8, 10, 11.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Завдання

1. Опанувати принципи часткового віddання ваги на партнера.

2. Опанувати принципи розміщення свого центру над центром партнера.

3. Опанувати принципи розподілу своєї ваги між підлогою і опорою – партнером.

РОЗДІЛ 3. Взаємодія через дотик. Різні якості торкання.

Ролі при взаємодії

Самостійне заняття № 11-14 (зфн – №12-17)

Тема 5. Різні принципи взаємодії.

Мета вивчення: Оволодіння різними способами взаємодії для гарного почутия партнера.

Література: 2, 5, 8, 10, 11.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Завдання

1. Вивчити принципи роботи з імпульсами.
2. Вивчити принципи роботи з упором – відтяжкою.
3. Вивчити принципи роботи з натягом – інерцією.
4. Вивчити принципи роботи з притяганням – відштовхуванням.
5. Вивчити принципи роботи з пропусканням руху через тіло.
6. Вивчити принципи роботи зі створюванням опору назустріч.

Самостійне заняття № 15-16 (зфн – №17-20)

Тема 6. Ведучий - ведений.

Мета вивчення: Вміння брати ініціативу і відгукатися на ініціативу партнера.

Література: 2, 5, 8, 10, 11.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Завдання

1. Вивчити принципи роботи з точкою дотику, ведення і слухання.
2. Вивчити принципи роботи з перехватом ініціативи.
3. Вивчити принципи роботи з перенаправлення руху.

РОЗДІЛ 4. Комплекс вправ для роботи з підтримками на нижньому, середньому і верхньому рівнях

Самостійне заняття № 17-20 (зфн – №20-25)

Тема 7. «Нижній столик». «Середній столик».

Мета вивчення: Вміння правильно заходити і приймати на підтримки в нижньому рівні.

Література: 2, 5, 6, 8, 9 10, 11.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Завдання

1. Вивчити принципи роботи з перенесенням своєї ваги на партнера повністю, розміщуючи центр над центром.
2. Вивчити та пропрацювати особливості заходів та виходів з підтримок.
3. Вивчити спіралі.
4. Вивчити та відпрацювати танцювальні комбінації в техніці партнеринга.

Самостійне заняття № 21-22(зфн – №26-28)

Тема 8. Падіння і підхоплення.

Мета вивчення: Вміти безпечно падати, а також ловити вагу партнера

Література: 2, 5, 8, 10, 11.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Завдання

1. Вивчити принципи відпускання своєї ваги в підлогу з різною динамікою, знаходячи м'який і безпечний спуск на підлогу.
2. Вивчити прийоми виходів з нижнього рівня.
3. Вивчити та відпрацювати падіння в підтримках.

Самостійне заняття № 23-30 (зфн – №29-39)

Тема 9. «Верхній столик». Підтримки в групі.

Мета вивчення: Володіння підтримками на верхньому рівні.

Групові підтримки

Література: 2, 5, 6, 8, 9 10, 11, 15, 17.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Самостійний повтор рухів, які вивчались в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Завдання

1. Вивчити особливості виконання верхнього столику, розміщення центру на плече.
2. Самостійна робота з увагою і відчуттям дії всієї групи.
3. Опрацювати вправи на взаємодію групи з окремим виконавцем або дуетом.
4. Вивчити та відпрацювати підтримки в танцювальних тріо і квартетах.
5. Опрацювати підтримки в танцювальному перформансі.
6. Створити танцювальні етюди за принципами партнерінгу.

VIII. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Розділ 1

1. Охарактеризувати поняття «контактна імпровізація».
2. Джерела виникнення контактної імпровізації.
3. Внесок Стіва Пекстона у розвиток контактної імпровізації.
4. Принципи роботи, які використовуються в контактній імпровізації, зокрема підтримках.
5. Дати характеристику партнерінгу.
6. Порівняти принципів підтримок в класичному танці та в contemporary dance.
7. Запобігання травматизму при розучуванні і виконанні підтримок.

Розділ 2

8. Виконати вправи для розслаблення і знаходження свого центру, а також знаходження потрібної тілесної якості руху.
9. Виконати вправи на розслаблення, вивільнення, перенесення ваги.
10. Виконати вправи спрямовані на роботу з центром свого тіла.
11. Виконати вправи наrozподіл ваги між опорою і напрямком.
12. Виконати вправи на часткове віddання ваги на партнера.
13. Виконати вправи на розміщення свого центру над центром партнера.
14. Виконати вправи на розподіл своєї ваги між підлогою і опорою – партнером.

Розділ 3

15. Продемонструвати принципи роботи з натягом і інерцією.
16. Продемонструвати принципи роботи з імпульсами.
17. Продемонструвати принципи роботи з упором та відтяжкою.
18. Продемонструвати принципи роботи з притяганням та відштовхуванням.
19. Продемонструвати принципи роботи з пропусканням руху через тіло.
20. Продемонструвати принципи роботи зі створенням опору назустріч.
21. Продемонструвати специфіку точки дотику, ведення і слухання.
22. Продемонструвати специфіку перехвату ініціативи.
23. Продемонструвати специфіку перенаправлення руху.

Розділ 4

24. Виконати прийоми перенесення своєї ваги на партнера повністю, розміщуючи центр над центром.
25. Виконати спіралі.
26. Виконати прийоми виходів з нижнього рівня.
27. Виконати падіння в підтримках.
28. Виконати верхній столик, розміщення центру на плече.
29. Виконати підтримки в танцювальних тріо і квартетах.
30. Виконати танцювальні комбінації в техніці партнерінга.
31. Виконати власно створені танцювальні етюди за принципами партнерінгу.
32. Виконати танцювальний перформанс зз використанням різних видів підтримок та принципів взаємодії.

IX. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Відвідування заняття – 1 бал.

Усне або письмове опитування – 2 бали.

Поточний практичний контроль — 5/10 балів.

Створення комбінацій – 3/5 балів.

Підсумковий контроль (іспит) – 10 балів.

Всього: 100 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Розділ 1		Розділ 2		Розділ 3		Розділ 4			Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
5	5	10	5	10	10	10	5	10	10	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

За шкалою THEУ	За національною шкою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно)
82-89		B (дуже добре)
74-81	добре	C (добре)
64-73		D (задовільно)
60-63		E (достатньо)
35-59		FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
0-34	незадовільно	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Методичне забезпечення

1. Пакет навчально-методичного забезпечення: силабус, робоча програма, програма та навчально-методичні матеріали, конспект лекцій.
2. Відеоматеріали академічних показів та відкритих уроків.

Х. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Обов'язкова література

1. Бабич О. Модель тілесності «тіло без органів» як продуктивна тілесна парадигма в концепції контактної імпровізації Стіва Пекстона // Культура і сучасність. 2023. № 2. С. 16–21.
2. Верховенко О. Партерінг як засіб розвитку комунікативних та особистих якостей студента-хореографа // Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір : матеріали міжнар. наук. конф. молодих вчених, аспірантів та магістрів, 7-8 груд. 2017 р. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2017. С. 188-191.

3. Грек В. А. Імпровізація в хореографії: поліаспектність проявів // Вісник Національної академії керівних кadrів культури і мистецтв. 2019. № 2. С. 463-466.
4. Кінезіологія танцю : колект. монографія / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т культури і мистецтв, Каф. режисури та хореографії ; [за заг. ред. О. А. Плахотнюка]. Львів : СПОЛОМ, 2020. 224 с.
5. Контактна імпровізація за Стівом Пекстоном: принцип вільного руху як зв'язок між танцівниками / Ірина Сохан та ін. // Молодий вчений. 2021. № 10. С. 35-38. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-10-98-9>.
6. Колногузенко Б. М., Макарова І. І. Сучасний танець та методика його викладання : конспект лекцій для студентів хореогр. від-ньмистец. та пед. вищ. навч. закл. II-IV рівня акредитації / Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. осередок Нац. хореогр. спілки України. Харків : Слово, 2015. 136 с.
7. Погребняк М. М. Нові напрями театрального танцю ХХ – поч.. ХХІ століття : історико-культурні передумови, кроскультурні звязки, стильова типологія : монографія / М. М. Погребняк. Київ : Астрага. 2020. 327 с.
8. Тураш Д., Домазар С. Багатовимірність технік імпровізації в сучасному танці // Молодий вчений. 2019. № 11. С. 866–871. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-11-75-184>.
9. Хендрик О. Ю. Поняття *contemporarydance* та композиції його хореографічного тексту // Вісник Національної академії керівних кadrів культури і мистецтв. 2017. № 3. С. 128–132.
10. Хоцяновська Л. Ф., Рехвіашвілі А. Ю. Методика виконання імпровізації та контактної імпровізації : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2017. 104 с.
11. Цемах Д. Г. *Contemporarydance*. Теорія та методика викладання сучасного танцю. Теорія в ілюстраціях : навч.-метод. посіб. Кривий Ріг, 2019. 210 с.
12. Шабаліна О. М. Пластичність. Мова. Тіло : монографія. Харків. держ. акад. культури. Харків : ХДАК, 2018. 192 с.

Додаткова література

13. Даниленко Ю. В. Проблеми та перспективи розвитку Contemprarydance в Україні // Хореографічні мистецькі, педагогічні та наукові школи України та світу : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 21 квіт. 2018 р.) / М-во освіти і науки України [та ін.]. Київ, 2018. С. 138-141.
14. Журавльова А. В. Контактна імпровізація в контексті соціального танцю ХХІ століття: особливості відкритої танцювальної форми "джем" // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2021. № 4. С. 108-112.
15. Лук'яненко К. А. Особливості кінестетичної емпатії в сучасному танці // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2022. № 2. С. 148-152.
16. Макарова З. Методика виконання сучасних напрямків хореографічного мистецтва / З. Макарова. Київ, КНУКіМ, 2017. 116 с.
17. Пастухов О. А. Чуттєві та психосоматичні переваги сучасного танцю: highheels // Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2023. Вип. 43. С. 64-69.
18. Погребняк М. М. Танець «модерн» XX ст. : витоки, стилювова типологія, панорама історичної ходи, еволюція : монографія. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка. 2015. 312 с.
19. Сучасне хореографічне мистецтво: підґрунтя, тенденції, перспективи розвитку : навч.-метод. посіб. У 3 ч. / упор. О. Плахотнюк. Львів : СПОЛОМ, 2016–2020. Ч. 1. 240 с. ; Ч. 2. 222с. ; Ч. 3. 134 с.
20. Сучасний танець: шляхи творчого вдосконалення : навч. посіб. / І. І. Герц та ін. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2021. 241 с.
21. Федотова Н. В. Естетико-філософські основи танцю контемпорарі // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2023. № 1. С. 132-139.
22. Федотова Н. В. Культурологічні засади та основні техніки танцю контемпорарі // Питання культурології. 2023. Вип. 40. С. 349–358. <https://doi.org/10.31866/2410-1311.40.2022.269394>.

Інформаційні ресурси

23. Бібліотека Харківської державної академії культури: сайт. – Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>.
24. Репозиторій ХДАК. – Режим доступу: <http://195.20.96.242:5028/khkdak-xmlui/>.
25. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського : сайт. – Режим доступу: <http://mtlib.org.ua/>.
26. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка : сайт. – Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>.
27. Вікіпедія: вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki>.

Навчальне видання

КЗВ: ПІДТРИМКА У СУЧАСНОМУ ТАНЦІ

Програма та навчально-методичні матеріали дисципліни

Освітньої програми СУЧАСНА ХОРЕОГРАФІЯ

галузі знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 024 Хореографія
факультету Хореографічного мистецтва

Укладач

Євгенія Вікторівна Янина-Ледовська,
доцент кафедри сучасної та бальної хореографії,
кандидат мистецтвознавства

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір та верстка Янина-Ледовська Є. В.

План 2024

Підписано до друку 27.11.2024 р.

Формат 60x84/16, Гарнітура «Times».

Папір для мн. ап. друк ризограф.

Ум. друк. арк. Обл. вид. арк. Тираж 50. Зам. №

Надруковано в копіювальному центрі ФОП Іванової М. А.,
свідоцтво В01 № 057818 м. Харків, віл. Римарська, 3/5
т. (057) 764-93-64, 755-79-12